

Enhetens namn: Förskolan Bullerbyn
Förskolechef: Inger Wistedt
Enhetens telefonnummer: Telefon 08-727 02 63
Förskolechefens telefonnummer 06-727 00 53
E:post: inger.wistedt@forskolornaupptackarna.se
Enhetens post- och besöksadress: Johan Skyttes väg 325-327, 125 58 Älvsjö
Antal anställda: 11

Tävlingsunderlag till Stockholms Stads Kvalitetsutmärkelse 2008

FÖRSKOLAN BULLERBYN

Innehållsförteckning

Inledning	3
Chef - ledarskapet	4
Enhetens åtaganden	5
Arbetsätt	6
Resursanvändning	11
Uppföljning	13
Resultat	13
Utveckling	18

Inledning

Förskolans uppdrag och de tjänster vi tillhandahåller

Förskolans uppdrag är att lägga grunden för ett livslångt lärande. Verksamheten ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn som deltar. Den pedagogiska verksamheten ska anpassas till alla barn i förskolan, där leken och skapandet har en mycket central plats. Förskolans profilering gör att vi lägger extra stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling och uppmuntra till kommunikation samt ta tillvara barnets nyfikenhet och intresse för det muntliga och skriftliga språket.

Förskolan Bullerbyn tillhandahåller barnomsorg och pedagogisk verksamhet för barn i åldern 1-5 år.

Styrdokument för förskolan

Förskolan styrs av FN:s barnkonvention, Skollagen, Jämställdhetslagen, Likabehandlingslagen, Arbetsmiljölagen, Sekreteslagen, Socialtjänstlagen (SOL) Läroplanen (Lpfö 98), förskoleplanen för Stockholms stad (under omarbetning), och Älvsjös stadsdelsnämnds verksamhetsplan och budget för 2008.

Antal brukare/kunder

Förskolan Bullerbyn har 3 utvidgade syskongrupper. På förskolan finns 54 barn samt barnens föräldrar, från 42 familjer. 12 barn är födda 2002, 18 barn är födda 2003, 12 barn är födda 2004, 8 barn är födda 2005 samt 4 barn som är födda 2006. Vi har under de senaste åren minskat barngruppernas storlek och uppnått stadens mål med 18 barn per avdelning.

Brukarnas/kundernas behov, önskemål och förväntningar på förskolan

Föräldrarna har behov av förskoleverksamhet året om mellan 06.30-18.00, så att de kan känna sig trygga när de går till sina respektive förhåvanden under dagen. Föräldrarnas önskemål och förväntningar är att vi tar hand om barnen på ett tryggt sätt och ser till barnens alla behov. De har önskemål och förväntningar om att barnen skall bli sedda, känna sig trygga, få leka och ha roligt, träffa andra barn i en positiv, stimulerande och lärorik inom- och utomhusmiljö, tillsammans med engagerad personal. Föräldrarna har ofta valt vår förskola för att de har hört att vår profilering med ”läs- och skrivglädje” har gett andra barn mycket lustfyllda och lärorika språkupplevelser av många olika slag.

Organisations- och ledningsstruktur

Utbildningsförvaltningen är vår huvudman. Vi blev privata den 1/1 -08.

Förskolan Bullerbyn ingår i Förskolorna Upptäckarna AB, som leds av två förskolechefer som har det övergripande ansvaret och en ledande och samordnande funktion för två förskolor var samt att se till helheten för alla fyra förskolorna. Inom Upptäckarna finns en samverkansgrupp, ett förskoleråd, skyddsombud, ett pedagogiskt nätverk, en genusledaregrupp, köks/kockerskegrupp samt en hälso/friskvårdsgrupp. De olika grupperna består av medarbetare från alla de fyra förskolorna och arbetar för förskolornas gemensamma utveckling för att kunna sätta barnen i centrum och ta tillvara på föräldrars önskemål på bästa sätt. På förskolan Bullerbyn finns dessutom ett föräldraråd, en arbetslagsledare, avdelningsansvariga förskollärare samt tema/områdesansvariga.

Förskolans medarbetare

Förskolan har fyra förskollärare och fem barnskötare som alla har heltidstjänster, ett ekonomibiträde/kök som arbetar 36 timmar/vecka samt förskolechefen. Under det senaste året har vi dessutom haft resurstimmar för ett av barnen.

Förskolans vision och värdegrund

Profil

Den litterära förskolan med läs- och skrivglädje.

Förskolans vision

I en stimulerande miljö får barnen språkupplevelser, som de har glädje och nytta av i hela livet.

Värden

Med detta som grund vill vi att barnet ska utveckla:

- Trygghet - känna sig trygg med sig själv, andra och sin omgivning.
- Självkänsla - att tro på sig själv och våga stå för sina åsikter.
- Respekt - för andra, andras åsikter och olikheter.
- Ansvar - för sitt eget lärande.
- Lust och glädje - för sig själv och andra.

Chef - ledarskapet

1. Min vision av det goda ledarskapet.

Min grundsyn på det goda ledarskapet, anser jag börjar med att jag skall vara väl insatt i mitt uppdrag som ledare för förskoleverksamhet, lyssna på och finnas till för pedagoger, barn och föräldrar.

Min vision är vidare att se till att ge goda förutsättningarna för alla medarbetare, att arbeta efter bl.a. Lpfö 98, Verksamhetsplanen för gällande år samt förskolans vision. Under 2003 fick cheferna i uppdrag att utarbeta en vision för sina förskolor. Visionen togs fram tillsammans steg för steg i dialog med samtliga medarbetare. Visionen visar vår profilering mycket tydligt och blev från allra första stund mycket viktig för verksamheten. Vi har utvecklat visionen genom att förtydliga vad den står för och detta präglar mer och mer våra åtaganden gällande bl.a. barnens kommunikation/språkupplevelser samt läs- och skrivglädje. Jag har kommit fram till att formulering av visionen inte behöver ändras eftersom den tydligt och mycket kortfattat säger allt om vår inriktning.

Som förskolechef har jag fått lära mig att vara uthållig och ha ett långsiktighetsperspektiv. Att få med alla medarbetare i ett förändringsarbete tar tid. Jag anser att den allra viktigaste uppgiften jag har, är att få alla mina medarbetare att inse att vi, i vårt dagliga arbete, alltid skall sätta barnen i centrum. Det gäller både i vårt arbete med det enskilda barnet och i vårt arbete i barngruppen som helhet. Den diskussionen får aldrig stanna upp. Jag går alltid tillbaka till bl.a. våra värden, när vi utarbetar våra åtaganden och arbetssätt.

2. Hur jag som chef arbetar för att uppnå resultat i verksamheten.

Som ledare vill jag skapa en tillåtande, trygg, rolig, stimulerande och utvecklande arbetsmiljö, för barn och pedagoger, på förskolan. Jag anser att det är viktigt att lägga stor vikt vid rekrytering, kompetens/kompetensutveckling samt att se till att jag erbjuder en god arbetsmiljö, därför är de prioriterade områden. Det är en förutsättning för en god social- och pedagogisk utveckling.

När jag rekryterar personal annonserar jag numera på Arbetsförmedlingen, vilket har visat sig vara det mest effektiva sättet. Vid rekrytering tittar jag på vilken kompetens vi behöver eftersom personalen och dess kompetens är en av de viktigaste kvalitetsaspekterna. Först intervjuar jag den tilltänkta nya medarbetaren och ringer på referenser. Sedan får hon/han träffa de pedagoger som personen i fråga skall arbeta tillsammans med och därefter fattar jag det slutgiltiga beslutet. Den nya medarbetaren visar jag runt på förskolan. Jag går igenom relevanta dokument bl.a. ”Systematisk arbetsmiljöarbete”. Pedagogerna på avdelningen går igenom våra rutiner och hur vi arbetar med våra åtaganden och arbetssätt. Det är viktigt att vår nya medarbetare skall känna sig välkommen från den första dagen.

Jag anser att det är av största vikt och en nödvändighet för att skapa en arbetsplats med goda resultat är att jag har en väl underbyggd budget, som följs upp månadsvis. Inga hastiga och ogenomtänkta förändringar behöver då göras, som försämrar vår verksamhet. Revisorn, min kollega och jag går igenom budgetläget varje månad. På våra arbetsplatsmöten har jag budget som en stående punkt. Alla ska känna att de har möjlighet att påverka våra ekonomiska prioriteringar och därmed utnyttja våra resurser så effektivt som möjligt. Kravet på en balanserad budget har funnits under många år, något som jag lyckats bra med. Nu börjar jag om från noll, eftersom vi blev privata första januari, i år. Mina krav med en balanserad ekonomi är detsamma och en förutsättning att uppnå goda resultat, över tid.

En gång om året genomför jag en ”Psykosocial skyddsronnd”. Se under punkt 12.

Varje år utför jag tillsammans med skyddsombudet en barnsäkerhets-, skydds- samt riskanalysronnd och åtgärddar eventuella brister. Det ligger på var och en som arbetar på förskolan att omgående rapportera fel och brister som upptäcks inne på förskolan och ute på gården.

Jag anser att det är viktigt att se på arbetsmiljön ur ett ergonomiskt perspektiv. Medarbetarna skall ha tillgång till de hjälpmedel som de behöver för att underlätta arbetet och minska på ev. förslitningsskador, därför är det en av punkterna vi diskuterar under medarbetarsamtalen. Våren 2004 erbjöds samtliga medarbetare att göra en hälsoprofil, något som alla valde att göra. Det var ytterligare ett led i arbetet inom arbetsmiljö och hälsa. För att hålla oss så friska och aktiva som möjligt har vi en utbildad hälsocoach. Hon peppar oss och anordnar ”friskvårdsaktiviteter”.

3. Hur jag som chef skapar förutsättningar för utveckling av verksamheten.

Jag är mycket glad över den positiva utveckling, som jag tillsammans med medarbetarna hittills har uppnått. Det anser jag till en mycket stor del beror på att medarbetarna får ha stort inflytande i arbetet, vilket medför delaktighet och engagemang. Jag ser även till att vi utvecklar och tar tillvara på vår goda arbetsmiljö, i stort. Jag ser föräldrarnas synpunkter på verksamheten som något viktigt och användbart för vår utveckling inom förskolans alla områden.

Jag ser till att vi har arbetsplats-, avdelningsmöten eller möten för ev. andra gruppsammansättningar som behövs för att vi kontinuerligt skall kunna diskutera våra olika åtaganden, arbetssätt, rutiner m.m. på ett väl genomtänkt och strukturerat sätt. Det är viktigt att se till att alla medarbetare känner att de har ett stort inflytande och får komma till tals. Jag tar tillvara den enskildes eller gruppens idéer och initiativ i utvecklingsarbetet. Jag tar tillvara på medarbetarnas olika erfarenheter och kompetenser, så att de kan utvecklas och jag uppmuntra dem till att sporra varandra. Det ger förutsättningar till att nya idéer som kan diskuteras och prövas, ev. implementeras och bli permanenta delar i vår verksamhet medan andra förkastas direkt eller efter en viss provotid.

I min budget prognostiserar jag för den individuella och för gruppens kompetensutveckling samt även för de som är föräldralediga. När någon eller alla varit på kurs/föreläsning så diskuterar vi den, på ett arbetsplatsmöte, för att se till att så många som möjligt kan ta del och använda sig av kunskaperna i verksamheten. Samtidigt bestämmer vi när och hur vi skall följa upp arbetet.

Kokerskorna i företaget träffas regelbundet för att utbyta tips och idéer, detsamma gäller för nätverksgruppen, genuspedagogerna och hälsocoacherna.

För att medarbetarna skall känna sin delaktighet i och ta ansvar för det dagliga och långsiktiga arbetet har alla medarbetare olika ansvarsområden, som kan utökas efterhand. Medarbetarna skall känna att de har ett stort inflytande och får komma till tals.

Jag har en önskelista där alla medarbetare skriver upp vad de önskar eller skulle behöva, för att göra den pedagogiska-, inom- och utomhusmiljön så inspirerande och trivsamt som möjligt för både barn och medarbetare. De senaste åren har vi låtit bygga uteverandor så att alla avdelningar fick en egen. De utgör en viktig del i barnens valmöjligheter till bl.a. skapande och lek och de används även vid måltider. Jag har låtit sätta in jordfelsbrytare. 2007 lyckades jag få SISAB att måla om hela förskolan inomhus och få golven utbytta. Vi lät även, samma år, bygga ett nytt förråd på gården. Listan har jag betat av efter hand och nu har vi mycket bra förutsättningar för pedagogisk verksamhet både inne- och utomhus.

Enhetens åtaganden

4. Aktuella åtaganden för 2008.

- Vi åtar oss att varje barn utvecklar sin empatiska förmåga, lär sig respektera och tolerera andra och andras åsikter samt att se positivt på olikheter.
- Vi åtar oss att varje barn ska få trygghet samt en stärkt identitet och självkänsla.
- Vi åtar oss att hos varje barn sker utveckling och lärande.
- Vi åtar oss att stimulera varje barns läs- och skrivglädje.
- Vi åtar oss att ge barnen goda kostvanor.
- Vi åtar oss att varje barn utifrån sin egen förmåga har möjlighet att påverka verksamheten.
- Vi åtar oss att alla föräldrar ges möjlighet till delaktighet i barnens verksamhet och utveckling.
- Vi åtar oss att avsluta barnets förskoleperiod med ett förtroendefullt samarbete och överlämnande till skolan.
- Vi åtar oss att arbeta för en hållbar miljö.

5. Hur vi har kommit fram till vilka åtaganden som skall gälla för året och vilka resultat som ska nås.

Vi i hela arbetslaget, har utgått från nämndens mål för förskoleverksamheten 2008 samt vår vision, barns och föräldrars önskemål när vi formulerade förskolans åtaganden.

- Föräldrarna ska få tydlig information om sitt barn och om förskolans verksamhet, varje barn och förälder ska också ges goda möjligheter till kommunikation och inflytande samt mötas av lyhördhet för sina önskemål.
- Varje barn ska få stärkt identitet och självkänsla, förståelse för jämställdhet samt ges möjligheter till individuell utveckling och förberedelser för att lära sig läsa och skriva.
- Förskolan ska avsluta barnets förskoleperiod med ett förtroendefullt samarbete och överlämnande till skolan.
- Varje förskoleavdelning ska ha minst en förskollärare vid årets slut.

Inom nedanstående områden har vi utarbetat åtaganden och skall arbeta för att uppnå dessa resultat.

Normer och värden

För oss innebär *Normer och värden* att vi pedagoger arbetar för att alla barn skall känna sig trygga, vara sedda, känna sig uppskattade och ha roligt. Vi skall utmana barnen i sitt tänkande, hjälpa dem att kompromissa och reda ut missförstånd. Barnen skall få en förståelse för likabehandling, jämställdhet samt att se glädjen av samarbete genom att handla efter samhälles gemensamma demokratiska värderingar.

Dessutom innebär det att vi skall visa på vikten av att se positivt på olikheter, känna respekt, empati och ta ansvar för sig själv, andra samt djur och natur.

Utveckling och lärande

Att utifrån varje barns förutsättningar skapa en kreativ inne- och utemiljö, där barnet har möjlighet att med lust, fantasi och nyfikenhet tillägna sig god utveckling både socialt- och kunskapsmässigt.

Barns inflytande

Utöver vår planerade verksamhet, får barnen öva på att uttrycka sina tankar och åsikter. Vi lyssnar på och pratar med barnen om vad de vill göra. Barnen får inflytande genom att de är delaktiga i olika beslut.

Förskola och hem

Alla på förskolan arbetar för att vårt arbete skall ske i ett nära och förtroendefullt arbete med hemmen.

Samverkan med förskoleklassen

För att stödja barnet på bästa sätt, är det vår uppgift att vi tillsammans med förskoleklassens pedagog, ser till att vårt arbete tillsammans gör att barnet tryggt kan lämna oss och gå till en ny spännande verksamhet.

Miljö

Barn och personal skall få en positiv känsla för och kunskap om naturen. Det är viktigt att få en ökad förståelse för samspelet i naturen.

Vi skall ta hänsyn till miljön i våra dagliga rutiner. Det gäller allt från kompostering, inköp till elförbrukning.

Arbetsätt

6. Hur vi arbetar för att säkerställa att varje åtagande uppfylls och resultat nås.

På avdelningsmötena har pedagogerna förskolans verksamhetsplan som underlag till sina veckoplaneringar. Två gånger per år fyller pedagogerna i utvärderingsmallarna gällande åtaganden och arbetsätt. Dessa sammanställs till underlag för fortsatta diskussioner. Detta säkerställer att vi inte har glömt något som vi åtagit oss.

Vi åtar oss att varje barn ska få trygghet samt en stärkt identitet och självkänsla.

Med det här åtagandet menar vi att barnet skall känna sitt värde, bli respekterad och uppskattad, få ett gott självförtroende, en god självkänsla och känna självtillit.

Trygghet

- I maj/juni inbjuds nya föräldrar till ett informationsmöte inför höstens inskolning.
- Vid inskolningen arbetar vi för att skapa en god kontakt med barn och förälder och för att ge en trygg start.
- Vi arbetar som ett team där alla pedagoger ansvarar för alla barn, för att barnen ska kunna känna att de kan ty sig till alla, även om någon är sjuk, ledig osv.
- I verksamheten finns det ett tillåtande klimat, återkommande aktiviteter och gemensamma regler för att barnen ska kunna känna sig trygga i en fysisk och psykisk miljö.
- Pedagogerna har bra rutiner för tillsyn och säkerhet för barnen under hela verksamheten.
- Alla på förskolan arbetar för att förebygga och ingripa mot alla former av diskriminering.
- Alla barn har ett familjealbum/fotocollage som de kan plocka fram och känna trygghet med.

Identitet och självkänsla

- Vi bemöter dagligen alla barn med ögonkontakt, engagemang, respekt och värme.
- Vi arbetar med olika personlighets- och gruppstärkande aktiviteter och lekar.

Vi åtar oss att varje barn utvecklar sin empatiska förmåga, lär sig respektera och tolerera andra och andras åsikter samt att se positivt på olikheter.

Social utveckling - empati, hänsyn, respekt och kamratskap

- När konflikter uppstår pratar vi med barnen om det som hänt och hjälper barnen att lösa dem genom att använda språket. Pedagogens uppgift är då att synliggöra dilemman, ställa frågor på ett sätt så att barnen får träna att väga för och emot, tänka och diskutera för att i en kompromiss hitta en gemensam lösning.
- Vi stöttar barnen att själva lösa konflikter, i den mån de kan.
- Barnen får hjälp med att försöka förstå hur andra kan känna, för att öka barnens omtanke om varandra.

- Vi hjälper barnen att förstå lekregler, ömsesidighet och turtagande genom att använda oss av olika grupp-
lekar samt att delta i barnens lek.
- Vi arbetar i olika gruppkonstellationer både avdelningsvis och över avdelningarna då vi tydliggör grund-
läggande värden för barnen så att de kan/får ta ett växande ansvar efterhand.
- Vi uppmuntrar barnen till samspel.

Genus, jämställdhet och barns respekt för olikheter

- Vi arbetar för att bryta traditionella könsmonster, där det enskilda barnet får möjlighet att utveckla alla
sina sidor fritt från könsstereotypa begränsningar.
- Våra förväntningar ställs på barnen utifrån vilka de är och i vilken utvecklingsnivå de befinner sig, oav-
sett kön.
- Dagligen uppmuntras barnen till att ta hänsyn, hjälpa varandra samt att respektera allas våra olikheter,
tankar och åsikter.
- I samlingarna för vi samtal och lek kring varandras olik- och likheter, barnen/vi delger varandra våra tan-
kar och åsikter, visar respekt och lyssnar på varandra.
- Vi tydliggör för barnen att vi kan olika saker, att var och en av oss är viktiga och är en tillgång för gruppen.
- Miljön inreds lockande för att varje barn skall känna att de kan prova på allt.

Vi åtar oss att hos varje barn sker utveckling och lärande.

Barngenomgångar

- Vi genomför minst två barngenomgångar per år, vilka även ligger till grund för våra utvecklingssamtal.
Vi fokuserar på barnens intressen och förmågor för att kunna uppmuntra och utveckla dessa.
- Fotografering, olika slags dokumentationer och intervjuer används för att kartlägga barnens intressen och
behov.
- Utifrån barngenomgångarna planerar vi aktiviteter såsom lek, skapande, sång, musik, dans, drama, rörelse
och utevistelse anpassat för barnens utvecklingsnivåer.
- Vi arbetar med teman utifrån barnens intressen, där vi tillsammans utforskar och reflekterar.
- Vi utmanar barnen att ta nya steg i sitt lärande.

Miljö

- Vi erbjuder en stimulerande och föränderlig innemiljö för att ta tillvara på barnens intressen och behov.
- Vi erbjuder barnen ett rikt utbud av olika material med vilket de kan använda sin kreativitet, fantasi och
skaparlust. Materialet placeras i barnens höjd så att de själva kan ta fram det.

Språk

- Barnens språkutveckling stimuleras genom samtal, sång, rim och ramsor och högläsning, vilket vi har dag-
ligen.
- Vi använder oss av sago- och språkpåsar av olika slag, för att stimulera fantasin och språket.
- Barnen erbjuds att prata, sjunga osv. inför varandra.
- Vi benämner olika saker med många synonymer, så att barnen får lära sig många ord och begrepp, för att
få ett rikare ordförråd.
- Vi samtalar och reflekterar tillsammans med barnen, så att de kan utveckla ett nyanserat talspråk.

Motorik

- Vi har en stor och kuperad gård med berg och klätterträd där barnen kan utmana sina motoriska färdigheter.
- Vi besöker skog och parker där både miljö och lekställningar utvecklar grovmotoriken.
- Vardagliga lekar och sysslor såsom att gå i trappor, klättra upp på skötbordet, cykla och bollek utvecklar
barnens motorik och kroppsuppfattning.
- Finmotoriken tränas dagligen genom tillgängligt material då barnen t.ex. kan klippa, skriva, rita, klistra,
leka med sand, snickra, trä halsband eller göra pärlplattor.
- Finmotoriken tränas även vid måltiderna när barnen äter med bestick och när de själva får lägga upp sin
mat.

Matematik

- Vi använder oss av matematik och tidsbegrepp under dagen bland annat vid måltider och samlingar där vi
t.ex. räknar hur många vi är, räknar fruktbitar, har omröstningar osv.

- På varje avdelning finns datorer med olika pedagogiska program som bland annat utvecklar barnens matematiska förmåga.

Natur

- Barnen är delaktiga i kompostering och källsortering som finns på förskolan.
- Årstidsväxlingar åskådliggörs och bearbetas tillsammans med barnen.
- Vi arbetar för att barnen ska få kunskap om vikten av naturen.
- 4-åringarna ingår i en tvärgrupp där de går till skogen.

Kultur

- Vi besöker olika kulturevenemang.
- Vi firar påsk, midsommar, jul osv. för att föra traditioner vidare.

Portfolio

- Varje barn har en portfolio där dokumentation sparas.
- Pedagogerna ansvarar för portfolion tillsammans med barnen.
- Vi arbetar aktivt med varje barns portfolio, vilken synliggör barnens utveckling och lärande.
- För att barnen själva skall kunna se och följa sin egen utveckling finns portfolion lättillgänglig för dem.
- Genom att dokumentera skapar vi bästa möjliga förutsättningar för att varje barn skall utvecklas rikt och mångsidigt.
- Föräldrarna får genom våra olika arbetssätt och dokumentationer en god inblick i barnets utveckling.

Ansvar/ tilltro till sin egen förmåga

- Vi visar på de dagliga rutinsituationerna, så att barnen känner sig delaktiga för att kunna ta ett växande ansvar.
- Barnen är med och tar ansvar för hämtning av maten, dukning och presentation av måltiden för övriga barn och pedagoger.
- Barnen får lära sig t.ex. bordsskick och turtagning under måltiden.
- Vi ger mycket utrymme för barnens lek, eftersom det är genom leken barnen tillägnar sig den största kunskapen.

Barn i behov

- Genom att vi gör barnobservationer och har regelbundna barngenomgångar finns en god beredskap för att upptäcka om något barn har behov av extra stöd för en kortare eller längre tid. Det är viktigt att alla barn ges möjligheter att utvecklas utifrån sina egna förutsättningar och behov. Det vanligaste arbetssättet är att barnets ansvarspedagog bokar in ett samtal med föräldrarna för att se om de har observerat detsamma i barnets utveckling. Med samtalet som grund beslutar vi tillsammans hur vi ska arbeta vidare för att hjälpa barnet på bästa sätt, med de förutsättningar förskolan har att tillgå. Förskolan är handikappanpassad för att kunna tillgodose allas behov.

Vi åtar oss att stimulera varje barns läs- och skrivglädje.

Under det här åtagandet menar vi att vår profilering tydligt skall synas. Vi skall inspirera och utmana barnen så att de blir nyfikna, men framförallt vill vi ge barnen en känsla av att det är roligt och lustfyllt.

I de dagliga aktiviteterna/rutinsituationerna

Pedagogerna arbetar för att väcka barnens intresse för det skrivna ordet, böcker och berättelser genom att:

- Vi använder skriftspråket tillsammans med barnen, i meningsfulla sammanhang såsom på samlingarna, ute i skogen, gruppaktiviteterna inne på avdelningarna osv.
- Barnens tankar och idéer skrivs ner på blädderblock för att ge det skrivna språket en innebörd och mening om varför och när vi kan använda det.
- Vi använder ordlappar, vilket är lappar vi tillsammans med barnen skriver vi ner de ord som fångat deras intresse.
- Barnen har egna ordlådor där barnens ordlappar läggs, så att sedan kan plocka fram dem för att minnas och se sin egen skrivutveckling.
- Barnen får leka med ord och bokstäver.
- Barnen turas dagligen om att presentera maten för varandra med hjälp av ordlappar.
- Vi använder ord- och namnlappar i olika lekar och aktiviteter.

- Vi låter barnen vara delaktiga i skrivandet av information till föräldrar text. angående maskerad och gårdsfest.
- Vi låter barnen vara delaktiga i skrivandet av dokumentationen som sätts upp på väggarna.
- Genom att barnen får ta med sig ett boktips hemifrån får barnen ett rikare bokutbud och de får även känna stolthet över sin bok som de presenterar för de övriga barnen.
- Ett barn i taget blir en "Bullerbykompis". Barnen säger bra saker om sina kamrater som skrivs ned på ett papper och sätts upp synligt för alla.

Pedagogiska miljön

Pedagogerna arbetar för att väcka barnens intresse för det skrivna ordet, böcker och berättelser genom att:

- Vi erbjuder barnen material som stimulerar till språkutvecklingen.
- Alla avdelningar har ett alfabet uppsatt för att barnen lätt ska kunna bokstavera ord skriva och locka fram nyfikenheten inför bokstäverna.
- Vi har ett rikligt utbud utav barnlitteratur väl synligt och tillgängligt för barnen.
- Vi har daglig högläsning minst en gång per dag.
- Vi väljer barnböcker och berättelser med omsorg och variation för att väcka alla barns intresse.
- Läs- och skrivhörnor finns tillgängliga.

Språktimmen

Pedagogerna arbetar för att väcka barnens intresse för det skrivna ordet, böcker och berättelser genom att:

- Alla femåringar har språktimme, varje vecka, där vi arbetar extra mycket med vår profilering genom stor-bildsböcker, samtal och reflektioner. Barnen ritar och skriver i sina egen böcker. Barnen får också möjlighet att öva på att prata inför en grupp.
- Barnen gör egna sagoböcker, tillsammans med pedagogerna.

Vi åtar oss att ge barnen goda kostvanor.

Under det här åtagande vill vi att barnen skall få en förståelse för vikten och glädjen av att äta god och nyttig mat för att främja deras välbefinnande.

- Vi ser till att måltiderna känns lugna och lustfyllda.
- Barnen serveras god, näringsrik och varierad kost med mycket frukt och grönt.
- Under måltiderna pratar vi om matens betydelse för att vi skall må bra.
- Barnen uppmuntras till att smaka på olika sorters livsmedel, frukt och grönt.
- Barnen får ofta hembakat bröd.
- Barnen får frukt på för- och eftermiddagen.
- Kokerskan ser till att hålla ett lågt sockerintag.
- Minst 30 % av livsmedlen skall vara kravmärkta/ekologiska.

Vi åtar oss att varje barn utifrån sin egen förmåga har möjlighet att påverka verksamheten.

Val av aktivitet

För att barnen skall känna sig delaktiga:

- Är vi lyhörda för deras önskemål och de får så ofta som möjligt, fritt välja aktiviteter.
- Tillmötesgår vi dem utifrån de förutsättningar som finns.
- Får de själva välja i vilken takt de vill arbeta för att undvika stress och att de tävlar med varandra.
- Finns blädderblock på varje avdelning, där barnens önskemål och tankar skrivs ned tillsammans med pedagogerna, t.ex. vid barnråd.
- Får de ibland göra sin avdelnings önskematsedel. Barnen ger matsedeln till kokerskan.
- Får de under samlingarna tillfälle att själva välja ramsor, sånger och lekar samt öva att uttrycka sig i grupp.
- Får barnen (om de vill) tillsammans med föräldrarna lägga upp en samling som barnet självt håller i.
- Får barnen ofta välja/rösta vilka böcker som skall läsas under vilan.

Pedagogerna observerar och dokumenterar intressen och behov

För att barnen skall känna sig delaktiga:

- Intervjuas barnen med hjälp av blanketter. Med hjälp av dessa kan barnen berätta/utvärdera vad de känner och tycker om olika saker t.ex. att gå till förskolan, att gå till skogen, samlingen, vilan, äta osv.
- hjälper vi barnen att utveckla sin förmåga att ta ansvar för sina handlingar och för förskolans miljö, i takt med barnens mognad.

- Ändras innermiljön, där det är möjligt, efter barnens intresse.
- Tas barnens önskemål och synpunkter tillvara för att utveckla verksamheten och ligga till grund för delar av planeringen.

Demokratiska principer

För att barnen skall känna sig delaktiga:

- Hjälper vi barnen, beroende på ålder och mognad, att handla efter demokratiska principer så att de kan delta i olika former av samarbete och beslutsfattande.
- Uppmuntras barnen till att bilda sig egna uppfattningar, och efterhand få större möjligheter att påverka sin situation, i takt med att de kan uttrycka sina tankar och åsikter.

Vi åtar oss att alla föräldrar skall ges möjlighet till delaktighet i barnens verksamhet och utveckling.

Föräldrainsformation om vår verksamhet

För att föräldrarna skall känna sig delaktiga:

- Inbjuds de till ett informationsmöte innan eller under de första dagarna av inskolningen.
- Berättar vi alltid om det som hänt under dagen.
- Har vi en skriftlig veckoplan väl synlig för alla föräldrarna, vilket ger dem möjlighet att diskutera med sitt barn vad vi har gjort eller ska göra.
- Skrivs månadsbrev, där vi delger dem viktig information samt datum för olika aktiviteter.
- Dokumenterar vi på förskolan, föräldrar får då insyn i barnens vardag och vår verksamhet.
- Kan föräldrar följa barnens vardag och utveckling genom bildspel.
- Inbjuds de till föräldramöte 1g/termin.
- Under vårterminen anordna vi ett ”Öppet hus” med vernissagen för att visa upp vår verksamhet för våra nuvarande föräldrar samt nya föräldrar som eventuellt vill börja till hösten.

Föräldrars möjlighet till inflytande över verksamheten

För att föräldrarna skall känna sig delaktiga:

- Inbjuds de till ett utvecklingssamtal av pedagogerna, för att komma fram till en gemensam utvecklingsplan för barnet. Den individuella utvecklingsplanen hjälper pedagogerna att främja och stödja barnets utveckling och lärande på bästa sätt. Föräldern är vid nästkommande utvecklingssamtal med för att utvärdera och revidera den. Om föräldern eller vi önskar fler samtal bokar vi självklart in det.
- Finns en Ris-, ros och synpunktspärm, där bl.a. förbättringsförslag skrivs in. Alla åsikter välkomnas.
- Får alla föräldrar ett utdrag ur Lpfö 98, angående värdegrunden. Vi diskuterar samhällets gemensamma demokratiska värderingar med utgångspunkt från läroplanen. Det underlättar samarbetet kring värderingsfrågor, regler och förhållningssätt i förskolan.
- Har vi Bullerbyråd (föräldraråd) 2 ggr/termin.
- Sätts protokoll från föräldramöten och Bullerbyrådet upp på avdelningarnas föräldratavlor.
- Lämnas en enkät ut vartannat år. Enkäten besvaras anonymt. Den sammanställs av förskolechefen. Vi arbetar med sammanställning på våra möten och planeringsdagar. Resultatet presenteras på Bullerbyrådet och sätts sedan upp på avdelningarnas föräldratavlor.
- Tas kommande års verksamhetsplan upp i Bullerbyrådet. Den sätts upp på föräldratavlorna, så att föräldrarna ges möjlighet att komma med synpunkter på den.
- Får de ett exemplar av förskolans årliga garantier.
- Får de som önskar ett exemplar av Verksamhetsplanen, som de kan ge synpunkter om innehållet på.
- Är de åsikter synpunkter och förslag som framkommer genom den dagliga kontakten, utvecklingssamtalen, föräldramötena, Bullerbyrådet, synpunkter, klagomål och förbättringsblanketten samt de anonyma enkäterna viktiga utvärderingar och underlag för oss, i vårt arbete med att utveckla och förbättra vår verksamhet.
- Finns ett förskoleråd inom Uppäckarna AB. Minst en representant från varje förskola tillsammans med förskolechefer deltar. Rådet träffas 1 ggr/termin.

Vi åtar oss att avsluta barnets förskoleperiod med ett förtroendefullt samarbete och överlämnande till skolan.

- Förskoleklassens pedagog kommer på besök till förskolan och träffar barnet i maj/juni.
- Alla föräldrar erbjuds ett överlämnandesamtal inför skolstarten, vilket sker på förskolan. Vid samtalet deltar pedagog från förskolan, förskoleklassen, förälder/föräldrar och barnet. Barnet är med en stund och

får då visa upp sin portfolio. Pedagogen från förskolan leder samtalet i dialog med föräldrarna. Pedagogerna från förskoleklassen har en aktivt lyssnade roll.

- Innan samtalet pratar förskolans pedagog med föräldern/föräldrar om vad som tas upp i samtalet med förskoleklassens pedagog.

Vi åtar oss att arbeta för en hållbar miljö.

Vi arbetar för en hållbar miljö genom att:

- Källsortera papper, glas, metall och plast i återvinningskärl. Vi har en liten återvinningsstation på gården.
- Minska på mängden avfall och därför undviker vi engångsartiklar.
- Återbruka och återanvända material när det är möjligt.
- Vi har varmkompost.
- Sambeställa och handla det som märkts bästa miljöval.
- Abonnera på miljömärkt el.
- Vi har ett miljöombud, som ger oss fortlöpande information i aktuella miljöfrågor.
- Använda oss av närnaturen vid utflykter.
- Kokerskan beställer ca 30 % av kravmärkta livsmedel.
- Frukost, lunch och mellanmål tillagas på förskolan varje dag.
- Kokerskan i så stor utsträckning som det är praktiskt möjligt tillagar vår mat från grunden.
- Vi får nybakat bröd.
- Vi använder oss av frukt från vår gård.
- Kokerskan går på föreläsningar gällande bl.a. ekologisk mat.
- Kokerskorna inom Uptäckarna tillsammans har köksmöten för att delge varandra tips och råd.

Arbetsätt för omhändertagande av farligt avfall.

Vid genomgång av förskolan har vi tagit bort allt farligt avfall och lämnat det till miljöstationen.

När vi hädanefter kommer att få farligt avfall så arbetar vi efter följande rutiner/instruktioner:

- Batterier läggs i batteriholkar.
- Lysrör och tonerkassetter lämnas för återvinning.
- Elektronikprodukter och övrigt farligt avfall lämnas till återvinningscentralen i Östberga alternativt till närmaste miljöstation eller hämtas av Apeln.

Arbetsätt för långsiktigt hållbar energianvändning.

Vi minskar elförbrukningen genom att:

- Disk- och tvättmaskiner fylls.
- Byta ut till lågenergilampor efter hand.
- Kaffebryggare har timer.
- Regelbundet frosta av frysar.
- Tänka på att torkskåpen inte står på i onödan.
- Förskolans tvätt/handdukar osv. lufttorkas.
- Grenuttag på kontoret är inkopplat, elapparater stängs av (ej i standby-läge), sparläge på datorskärmar och kopiator, lampor släcks när vi går ut, använder kok och stekkärl med rätt storlek och plana botten, använda eftervärmningen på plattor och ugn, ventilationen stängs av på natten m.m.
- Möbler ej placeras framför elementen, vädra snabbt, temperaturen sänks under kvällar och helger.

Arbetsätt för miljöeffektiva transporter.

- Vi deltar i aktiviteter som stimulerar till att fler anställda går, cyklar eller åker kollektivt till och från arbetsplatsen.
- Vi samåker vid arbetsresor/konferenser.

Resursanvändning

7. Hur vi arbetar för att använda verksamhetens resurser så effektivt som möjligt.

Medarbetarnas kompetens och engagemang

Pedagogernas olika kunskaper tar jag till vara på genom att jag ser till att de som kan dela med sig/utbilda andra ges möjligheter och tillfällen till det. Det kan också vara så att någon pedagog är intresserad av att driva något

speciellt i projektform som kan komma att visa sig vara mycket användbart för hela förskolans verksamhet. Alla pedagoger har schemalagd planeringstid.

Kokerskans goda kunskaper gör att vi alltid får god och näringsrik mat och gott matbröd som hon ofta bakar. De allergiska och intolerantas problem, mot vissa livsmedel, är hon väl insatt i. Det gör att hon inte behöver köpa in specialmat utan tillagar den maten också. Hon försöker hela tiden utöka sortimentet med kravmärkta varor. Hon tar tillvara på frukten från gårdens fruktträd.

Den allra viktigaste resursen för verksamheten är de eldsjälur till pedagoger som ser till barnens bästa och alltid sätter dem i första rummet.

Schemaläggning och bemanning

För att kunna utnyttja personalens arbetstid på bästa möjliga sätt, då det är som flest barn, ber vi föräldrarna att fylla i barnens närvarotider. Det gör att vi enkelt kan anpassa förskolans öppnings- och stängningstider efter föräldrars behov. Grundschemat läggs av pedagogerna som ser helheten. Vid eventuell sjukdom försöker vi i första hand hjälpa varandra över avdelningarna, vid behov av vikarie vänder vi oss till ett bemanningsföretag. Alla småbarnsföräldrar kan välja att arbeta deltid. I allra möjligaste mån tar vi hänsyn till de medarbetare som har barn och därmed har svårt att öppna eller stänga på förskolan.

Inför sommaren ser jag, tillsammans med min kollega, över vilka förskolor vi kan stänga under 4 veckor. Vi har alltid en ”sommarförskola” öppen, för de föräldrar som önskar barnomsorg då. Sammanslagningen av våra fyra förskolorna gör att fler kan ta semester under den perioden. Dessutom sparar vi in på städkostnader och elförbrukning. Vi följer alltid upp samordningen av lokaler och personal.

Jag försöker när det är möjligt, slå ihop föreläsningar med alla förskolorna i enheten. På det sättet blir det en billigare föreläsningkostnad.

Pedagogisk miljö

Förskolan har mycket bra inomhuslokaler, vilket har gjort att vi haft bra förutsättning att på ett medvetet sätt kunna inreda inspirerande rum efter barnens olika intressen och önskemål. I det avseendet har vi haft stor nytta av Reggio Emilias grundkurser, för att bättre förstå och använda miljön som den 3:e pedagogen. Önskemålen varierar över tid. Lokalernas utformning och inredning har gjort att barnen har allt material som t.ex. leksaker, spel, böcker osv. lättillgängligt. Avdelningarnas läs- och skrivhörnor används flitigt av barnen, likaså bokhörnor där det finns ett stort antal böcker. Varje avdelning har datorer, digital- och videokameror, som används till dokumentation. Barnen får dessutom se bildspel över sin dagliga verksamhet genom att pedagogerna lägger in foton på barnen i verksamheten, på barnens egna bildskärmar. Barnen ges också tillfällen att använda sig av datorernas pedagogiska program.

Varje avdelnings verandor utgör ett viktigt komplement till våra lokaler då dessa möjliggör en rad aktiviteter utomhus, som att äta mellanmål, skapande etc. Vår stora gård med dess struktur har vi sett till att utnyttja på många sätt. Barnen ges här stort utrymme till många val för lek och möjligheter till motorisk, språklig och social utveckling, genom att de kan leka i sandlådor, åka rutschkana, cykla, klättra, odla, plocka frukt, spela bandy/fotboll, osv. Det finns gått om plats att använda sig av stafflier för att måla eller rita, använda sig av olika sorters material för skapande verksamhet eller att sitta och titta/läsa böcker. Vi använder även naturen som en pedagogisk miljö.

När vi slänger olika sorters sopor använder vi de källsorteringsbehållare som vi har på avdelningarna samt i köket. Soporna tas sedan ut till vår källsorteringsstation på gården samt till komposten.

Föräldrarnas engagemang

Vi tar tacksamt emot när föräldrarna erbjuder sig att hjälpa oss med att göra förbättringar både på gården och på avdelningarna på t.ex. fixarkvällar.

Blankettsystem

Vi har tagit fram många olika sorters blanketter och anvisningar till föräldrarna, som vi märkt att vi har haft behov av på förskolan. Det har sparat tid.

Budget

Jag har en tydlig och genomtänkt budget, där även medarbetarna har möjligheter att påverka. Det underlättar ekonomiska prioriteringar, så att vi kan utnyttja våra resurser så effektivt som möjligt.

Energi

Se ovan under punkterna:
 Arbetsätt för långsiktigt hållbar energianvändning.
 Arbetsätt för miljöeffektiva transporter.

Uppföljning

8. Uppföljningsmetoder som vi använder för att följa upp våra åtaganden och arbetsätt.

För några år sedan lade vi grunden till vår nuvarande utvärderingsmall (se under resultat) gällande åtaganden och arbetsätt, tillsammans med utvecklingssekreterarna, på förvaltningen. Vi kände att vi hade behov av att på ett mer strukturerat sätt följa upp våra åtaganden och arbetsätt i perspektivet "Gör vi som pedagoger" det vi lovat i våra Garantier. Mallen har jag sedan reviderat, år från år, utefter Verksamhetsplanen. Dessutom utvärderar pedagogerna de olika verksamhetsgrupperna och verksamheten i stort för varje termin.

Åtaganden och arbetsätt följs upp i olika arbetsgrupper, på avdelningsmöten, på arbetsplatsmöten, under medarbetarsamtalen och i samtalen med föräldrarna gällande barnets individuella utvecklingsplan.

Barnen får också svara på olika frågor som handlar om verksamheten på förskolan.

Vi gör barnobservationer och barnintervjuer, vilka följs upp. Varje barn har en portfoliopärm, där vi/barnen kan se deras/sin utveckling.

Vi dokumenterar det barnen sagt i barnråden, barnen får skriva önskematsedel, vi går igenom och ser om vi tagit tillvara på barnens önskemål och om det har utökats. Vi går igenom barns individuella utvecklings- och åtgärdsplaner för att se att vi har givit barnet de utmaningar, stöd och hjälp de har behövt. Vi följer också regelbundet upp inskolningen individuellt och med föräldragruppen som helhet, brukarundersökningarna som görs vartannat år, skyddsronder med handlingsplaner, överlämnande till förskoleklass m.m.

I våra olika uppföljningar tittar vi specifikt på vår profilering, "läs- och skrivglädje". Vi har dessutom specifika barnintervjuer, föräldraenkäter samt uppföljningar med förskoleklassernas pedagoger, för att på bästa sätt kunna följa upp vår profilering.

Vi gör en brukarundersökning, vartannat år, gällande förskolans verksamhet. Vi följer upp positiva och negativa synpunkter samt förbättringsförslag från föräldrar.

Vi var med i Stockholms Stads Kvalitetsutmärkelse 2007, för att få en uppföljning av verksamheten.

Resultat

9. Resultat som våra uppföljningsmetoder påvisar med kommentarer till resultaten och trenderna i förhållande till åtagandena.

Två gånger per år gör vi en strukturerad egenvärdering av uppfyllelsen av alla enhetens åtaganden. När vi gör egenvärderingen väger vi in brukarundersökningarna, synpunkts- och klagomålshanteringen samt alla övriga uppföljningar som nämnts ovan. Med hjälp av egenvärderingen identifierar vi också våra förbättringsområden enligt bedömningsmallen. Nedan redovisas resultatet av årets första bedömning gjord i maj. Vi har bara tagit med utvärderingen från ett av våra nio åtaganden, för att visa hur egenvärderingen ser ut. Bedömningen är gjord för varje avdelning, därav tre kryss för varje delmål. Bedömning görs i vanliga fall i juni och oktober varje år.

Bedömningsmall för enhetsspecifika åtaganden 2008.

(Så här ser mallen ut för varje åtagande. Bedömningsmallen finns i sin helhet på förskolan).

Vi åtar oss att stimulera varje barns läs- och skrivglädje

	Delmål	Uppfyllelse			
		Inte alls	Del-vis	I hög grad	Helt
	Vi pedagogerna har arbetat för att:				
<i>Rutin situationerna</i>	Tillsammans med barnen använda skriftspråket i meningsfulla sammanhang.				X X X
	Barnens tankar och idéer skrivs ner på blädderblock.			X X	X
	Tillsammans med varje barn skriva ned de ord som fångat barnets intresse, på ordlappar.			X X X	
	Barnen har egna ordlådor till sina ordlappar.			X	X X

	Varje barn får arbeta på ett roligt och lustfullt sätt få med bokstäver och ord.			X	X X
	Varje barn ska få presentera maten med hjälp av ordlappar.				X X X
	Barnens namnlappar används i olika lekar och aktiviteter.				X X X
	Barnen får vara med att skriva information till föräldrar t.ex. angående maskerad, gårdsfest osv.	X		X X	
	Barnen får vara med att skriva dokumentationen som finns uppsatt.			X	X X
	Barnen tar med sig en bok hemifrån och berättar om den för sina kamrater.			X X	X
	Ett barn i taget blir "Bullerbykompis".				X X X
	Varje barn får dagligen höra högläsning.			X	X X
<i>Pedagogiska miljön</i>	Erbjuda barnen material som stimulerar till läs och skrivglädje.			X	X X
	Alla avdelningar ska ha ett alfabet uppsatt för att barnen lätt ska kunna bokstavera ord skriva och locka fram nyfikenheten inför bokstäverna.				X X X
	Det finns ett rikt utbud av barnlitteratur tillgängligt för varje barn.				X X X
	Välja böcker och berättelser med omsorg.			X	X X
	Läs- och skrivhörnor/platser finns.				X X X
<i>Språktimmen</i>	Alla 5-åringar har "språktimme", varje vecka.				X X X
	På språktimmen arbetar vi med storbildsböcker, samtal och reflektioner som gynnar läs- och skrivglädjen.				X X X
	"Språktimmen" används bl.a. till att barnen ges möjlighet att öva på att prata inför en grupp.				X X X
	Barnen gör egna sagoböcker tillsammans med pedagogerna.			X	X X
	Varje 5-åring följs upp genom LUS-läsutvecklingsschema.				X X X
	Övrigt				

Dessa punkter finns dessutom under varje huvudrubrik

Välj ut tre punkter för en fördjupad analys.

Vad är resultatet av vårt nuvarande arbetssätt?

Vilka resultat vill vi ha?

Hur och vad kan vi förbättra och utveckla

Vi kan tydligt se resultat av vårt arbete genom att barnen ofta sätter sig i våra läs- och skrivhörnor. Vi ser en trend hos barnen att de har ett stort intresse av t.ex. alfabetet som sitter på väggarna, att ta med egna böcker hemifrån, lyssna på sagor och skriva meddelande till varandra. Barnen efterfrågar nya böcker, högläsning, ordlekar och skriver gärna och ofta.

Våra olika uppföljningar och diskussioner hjälper oss att se om vi nått önskat resultat eller ej. Genom att vi följer upp verksamhetens alla åtaganden och arbetssätt kan vi lättare upptäcka det som behövs utvecklas vidare. De senaste årens uppföljningar har t.ex. gjort att vi kunnat konstatera att vi blivit bättre på och fått ökade kunskaper att

arbete med barnens samlade språkutveckling. Det har gjort att vi höjt våra ambitioner och arbetat fram tydligare åtaganden med fördjupade arbetssätt inom bl.a. det området. Detsamma gäller för vårt genusarbete, barnens sociala utveckling och att barnen har fått större inflytande, m.m.

Skolverket har bl.a. gjort undersökningar under 2000 talet, som visar på att barnen i dag läser mindre, lånar färre böcker på biblioteket vilket resulterar i sämre läsfärdighet. Undersökningarna visar bl.a. på att högläsning har mycket stor betydelse för fortsatt språkutveckling och informationskompetens. Dessa trender stärker oss i vår profilering och gör att våra resultat är viktiga.

I och med att vi var med i Stockholms Stads Kvalitetsutmärkelse 2007, fick vi en värdefull återföringsrapport och ett utvärderingssamtal. Vi har tagit vara på förbättringsförslagen och reviderat våra åtaganden, arbetssätt och uppföljningar för att bättre kunna se våra resultat och den röda tråden.

10. Enhetens ökande/minskande tillströmning av brukare/kunder i förhållande till enhetens ambitioner och syfte.

Vi har haft en ständigt ökande tillströmning av brukare, sedan vi utvecklat vår profilering med läs- och skrivglädje samt att vi hela tiden arbetar med kvalitetsfrågor. Vi kan på inga villkor ta emot alla barn som står i kö till oss.

11. Resultaten från brukar-/kunddialogen, med kommentarer av brukarnöjdheten och eventuella trender.

Resultatet från stadsdelsförvaltningens "Förskole- och familjedaghemundersökningen 2005"

I jämförelse med Älvsjös andra förskolor låg vi på alla punkter över och mycket högt över genomsnittet förutom barngruppens storlek och barngruppens sammansättning där vi låg under. För övrigt hade verksamheten förbättrats ytterligare i jämförelse med undersökningen från 2003. En sammanställning gjordes av föräldrarnas övriga synpunkter under rubrikerna: Goda exempel, klagomål och förslag till förbättringar. Det som framkom under klagomål och förslag till förbättringar arbetade vi med på avdelnings- och arbetsplatsmöten. Det resulterade i några förändringar som skrivits in i verksamhetsplanen för 2006. Exempel på förbättringsområden: färre barn per avdelning, fixa dräneringen på gården så att vattenpölen försvinner m.m. Det fanns flera förslag på förbättringsområden, som vi inte kunde göra något åt, eftersom det handlade om politiska beslut. Det glädde oss att föräldrarna också skrivit under goda exempel.

Redovisning av inkomna synpunkter, klagomål, förbättringsförslag samt åtgärder för 2005

Positiva synpunkter: 35

Förbättringsförslag: 4 på verksamheten och 9 på politiska beslut.

Klagomål: 15 på verksamheten och 8 på politiska beslut. En förälder kunde inte komma in på det ena huset när det var låst. Det såg vi till att ordna. Dålig information av mig till föräldrar om att ett nytt barn skulle börja. Vi var opedagogiska som sjöng om hajar för att sången innehöll ord om blod. Att vi skulle utesluta salt och stekt mat. Klagomål på städningen.

Under 2006 gjordes ingen brukarundersökning.

Redovisning av inkomna synpunkter, klagomål, förbättringsförslag samt åtgärder för 2006

Positiva synpunkter: 19

Förbättringsförslag: 1 på politiska beslut.

Klagomål: 4 på verksamheten.

Under 2007 gjordes ingen brukarundersökning.

Redovisning av inkomna synpunkter, klagomål, förbättringsförslag samt åtgärder för 2007

Positiva synpunkter: 9

Förbättringsförslag: 6

Klagomål: 5 på verksamheten.

Föräldrarna fick några extra frågor, i år, i samband med förskoleundersökningen, som handlade om vår profilering.

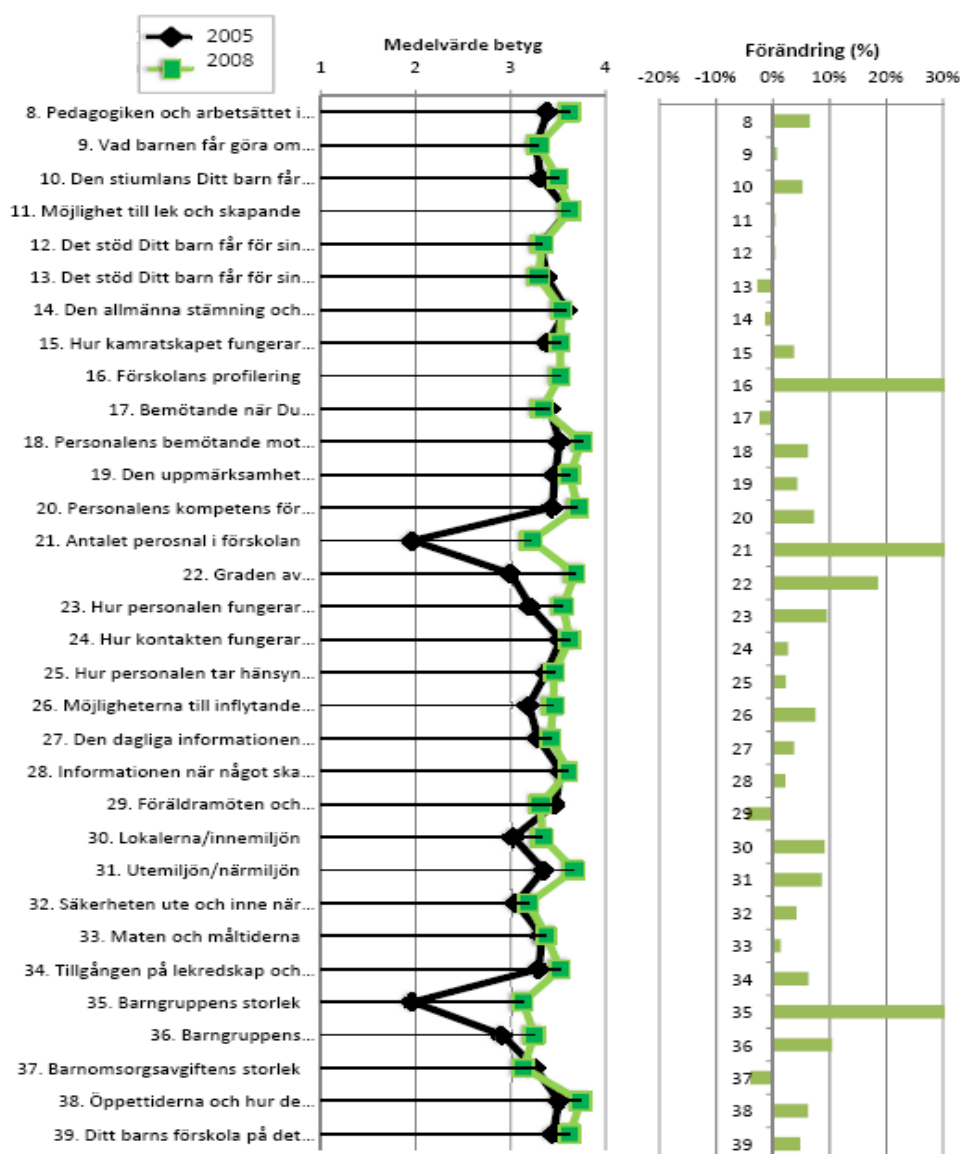
Det visade sig att föräldrarna tyckte att det var svårt att svara på frågorna som handlade om barnets intresse för bokstäver, böcker osv. Formodligen berodde det på att våra frågeställningars formuleringar och att det dessutom kanske inte går att ställa sådana frågor. En av frågorna som inte var otydlig löd så här: Tror ni att ert/era barn kommer ha nytta av att vi på ett lekfullt sätt har inspirerat till läs- och skrivglädje blev svaret 3,63 av 5 möjliga. I

samband med barnens individuella utvecklingssamtal, berättar föräldrarna spontant mycket ofta om barnens positiva intresse för bokstäver, böcker osv. Vi får fundera över om det är då vi skall vidareutveckla dessa frågor.

Resultatet från Förskolorna Upptäckarna AB:s förskoleundersökning i april 2008.

Vi kopierade enkäten "Förskole- och familjedaghetsundersökningen 2005", för att kunna se eventuella förändringar över tid.

Enkäten och de extra frågorna finns i sin helhet på förskolan.

Uttalande från en av förskoleklassernas lärare som hade fått barn från förskolan Bullerbyn
De barn som kom, från Bullerbyn, till hennes klass låg bäst till i sin läsutveckling.

Redovisning av inkomna synpunkter, klagomål, förbättringsförslag samt åtgärder för 2008
Sammanställs i slutet av året.

Vi kan se att vårt utvecklingsarbete har gjort att det kommer in färre synpunkter och enkäter, över huvudtaget. När vi tar upp frågan på våra olika möten, säger föräldrarna att de är nöjda. Vi tolkar det som, att när de är nöjda, är behovet inte lika stort att svara på t.ex. enkäter.

12. Resultatet från medarbetarundersökningar, kommentarer av resultaten och eventuella trender.

En gång om året genomför jag en "Psykosocial skydds rond". Medarbetarna får anonymt fylla i en psykosocial enkät. (Frågorna i enkäten har varit desamma under många år, för att kunna se förändringar över tid.) Syftet är att få en uppfattning om hur samtliga medarbetare upplever sin psykosociala arbetsmiljö på arbetsplatsen. Enkäten sammanställs och går igenom på kommande arbetsplatsmöte. Därefter görs, vid behov, en handlingsplan för förbättringsåtgärder där man specificerar problemområde, åtgärder, ansvariga, tidsplan, kostnader och uppföljning. Den psykosociala skydds ronden har visat på en klar förbättring under åren. Februari 2007 och april 2008 visade sammanställningen att genomsnittet låg på 4,3 av 5,0 möjliga.

13. Ekonomiska resultat i förhållande till budget för de tre senaste åren med kommentarer och eventuella trender.

Budgetutfallet för 2005: 413 000:- i överskott (pga. platsbrist i stadsdelen kunde jag ej minska på barnantalet.) Överskottet gjorde att vi under 2006 installerade jordfelsbrytare, lät bygga altaner till alla avdelningar och utökade förråden på gården.

Budgetutfallet för 2006: 114 000:- i överskott (pga. platsbrist i stadsdelen kunde jag ej minska på barnantalet.)

Inskrivna barn och intäkter 2007

	Små	A´ peng	Stora	A´ peng	Summa Peng (tkr)
Överskott 2006 (mars)					114 000
Ersättn. barn i behov (september)					115 000
Avfallshantering (maj)					9 207
Januari	10	7 378	45	6 198	352 690
Februari	10	7 378	45	6 198	352 690
Mars	10	7 378	45	6 198	352 690
April	10	7 378	45	6 198	352 690
Maj	10	7 378	45	6 198	352 690
Juni	10	7 378	44	6 198	346 492
Juli	10	7 378	44	6 198	346 492
Augusti	23	7 378	31	6 198	361 832
September	24	7 378	31	6 198	369 210
Oktober	24	7 378	30	6 198	363 012
November	24	7 378	30	6 198	363 012
December	24	7 378	30	6 198	363 012
Summa peng					4 276 512
Totalt inkl. överskott					4 514 719

Kostnader 2007 i tkr

	Löner	Kost	Kost Krav- märkt	Ut- bild- ning	Kultur	Tele	Sopor	Personalbe främjade/ kläder	Övrigt	Totalt
Januari	275	11	3	0			1	1	9	300
Februari	356	17	7	0			2		13	395
Mars	261	13	4			3	1		12	294
April	269	14	5				2		7	297
Maj	324	13	5		3		3		18	366
Juni	326	11	4				1	4	22	368
Juli	327	2					1		3	333
Augusti	295								4	299
September	316	18	6				3		41	384
Oktober	338	30	9	8	1	1	2	4	38	431
November	371	8	6				4	3	64	456
December	374	19	7						14	414
Summa	3 832	156	56	8	4	4	20	12	245	4 337

Budgetfallet 2007

	Intäkter	Kostnader	Netto		Intäkter	Kostnader	Netto
Januari	352 690	299 997	52 693	Juli	346 492	332 525	13 967
Februari	352 690	395 432	-42 742	Augusti	361 832	298 744	63 088
Mars	352 690	293 610	59 080	September	484 210	384 438	99 772
Överskott	114 000		114 000	Oktober	363 012	431 293	68 281
April	352 690	296 720	55 970	November	363 012	456 000	-92 988
Maj	361 897	367 527	-5 630	December	363 012	413 006	-49 994
Juni	346 492	368 004	-21 512	Summa	4 514 719	4 337 296	177 423

14. Personalomsättning under de senaste tre åren med kommentarer och eventuella trender

Två barnskötare slutade under 2007 och ersattes med en förskollärare och en barnskötare, det är allt.

15. Enhetens sjukfrånvaro/frisknärvaro de senaste tre åren med kommentarer från resultaten och eventuella trender.

Sjukfrånvaron för 2005 i procent av arbetad tid var 3,9 för förskolan.

Sjukfrånvaron för 2006 i procent av arbetad tid var 3,8 för förskolan Bullerbyn att jämföra med 8,9 för hela förvaltningen. Förskolorna i Älvsjö låg mellan 2,3 till 19,0.

Sjukfrånvaron för 2007 i procent av arbetad tid var 3,7 för förskolan.

Utveckling

16. Hur vi säkerställer att vi utvecklar rätt delar av verksamheten.

Vi har utarbetat rutiner för att lättare kunna se och därmed säkerställa att vi utvecklar och förbättrar rätt delar i verksamheten, där det är möjligt. Det sker bl.a. genom våra diskussioner på arbetsplats- och personalmöten, samt i olika verksamhetsgrupper, egenvärderingarna under terminen, uppföljningar, brukarundersökningar, föräldraråd m.m.

Rutiner varje dag

Genom att vara observant på barnens lek och olika intressen ser vi när det är dags för förändringar i våra arbetsätt och metoder samt i inne- och utomhusmiljön, för att göra den mer inspirerande och lättillgänglig. Dagliga morgonmöten med en pedagog från varje avdelning samt kokerskan. Dagliga samtal med föräldrarna. Kokerskan kontrollerar och skriver upp temperaturen på kyl, fryr samt vattnet i diskmaskinen.

Rutiner två gånger i veckan

Bägge förskolecheferna diskuterar förbättrings- och utvecklingsområden, ekonom m.m. i stort, för de fyra förskolorna.

Rutiner varje vecka

Pedagogerna för de olika verksamhetsgrupperna träffas för att utvärdera och planera gruppverksamheten för att upptäcka ev. förbättringsbehov. När frysvarorna kommer tar kokerskan stickprov med termometer på varorna.

Rutiner 1 gång/månad

På arbetsplats- och avdelningsmöten, där alla är närvarande, diskuterar vi det som behöver förbättras eller vidareutvecklas. Föräldrars klagomål åtgärdas omedelbart, om det är möjligt, för att sedan diskuteras på arbetsplatsmöten för att säkerställa att det inte upprepas. Vi har samma rutiner för föräldrars förslag till förbättringsområden. De fyra köksorna träffas för att delge och få råd, tips och idéer av varandra för att kunna utveckla och förbättra matsedeln, få mer kunskaper om näringslära och allergier.

Rutiner 2 gånger/termin

På föräldraråden där varje avdelning representeras av en förälder, för de fram synpunkter från sig själv och övriga föräldrar. Jag går igenom Ros-, Ris- och förbättringsförslagspärmen som innehåller klagomål, synpunkter samt de positiva förslag vi fått. Jag gör det för att se om det finns en röd tråd att ta tag i.

Rutiner 1 gång/termin

På föräldramöten diskuterar föräldrar och pedagoger verksamhetsfrågor. Under samtalet när förälder och pedagog tillsammans diskuterar och utformar barnets individuella utvecklingsplan för att sedan följa upp den.

En gång per termin gör vi en strukturerad egenvärdering av uppfyllelsen av alla enhetens åtaganden. När vi gör egenvärderingen väger vi in brukarundersökningarna, synpunkts- och klagomålshanteringen samt alla övriga uppföljningar som nämnts tidigare. Med hjälp av egenvärderingen identifierar vi också våra förbättringsområden enligt bedömningsmallen.

Rutiner 1 gång/år

Under hösten arbetar vi med kommande års verksamhetsplan för att förbättra och utveckla våra åtaganden och arbetssätt. Då tar vi hänsyn till samtliga mätningar och uppföljningar som gjorts under året. Föräldrarna får komma med synpunkter och eventuella förbättringsförslag på verksamhetsplanen.

Vi använder oss av Lus – läsutvecklingsschema för 5-åringar, för att se att varje 5-åring nått till steg 2. Vi använder den enbart som hjälp för att se om pedagogen ev. behöver utmana barnet ytterligare inom detta område.

Går igenom uppdragsbeskrivningen för arbetslagsledaren så att den stämmer överens med nuvarande behov. Under det årliga medarbetarsamtalet diskuterar jag med varje medarbetare behoven av kompetens- och verksamhetsutveckling. Jag tar reda på vad pedagogen själv anser sig behöva eller vad jag anser att pedagogen behöver utveckla. Vi diskuterar också vad vi anser att förskolan som helhet behöver utvecklas inom.

För att förbättra och säkerställa verksamheten gör vi barnsäkerhets-, risk-, fysisk- och psykosocial skydds rond med tillhörande handlingsplan. Vi har brandövning/brandgenomgång och samtidigt går vi igenom checklistan vid brand för att se vilka rutiner vi ev. behöver förändra eller utveckla. Vi går igenom säkerhetsrutiner för hur vi gör när vi rör oss utanför förskolan med barnen. Vi går igenom alla barns säkerhetsvästar så att vi har rätt storlekar. Alla pedagogers ryggsäckar går igenom för att se att där ligger telefon, viktiga telefonnummer, handlingsplan "Om ett barn försvinner", sjukvårdsväska m.m. som vi tidigare bestämt. Barngruppens behov kan förändras och därmed innehållet i ryggsäckarna.

Rutiner som görs årligen

Vi går årligen igenom strävansmålen i "Kursplanen för 5-åringar" enbart för att se att pedagogerna har erbjudit barnen stimulans och utmaningar inom alla områden.

Rutiner vart annat år

Vartannat år får föräldrarna fylla i enkäten "Förskoleundersökningen". Enkäten ger oss underlag till förbättringar från föräldrarna.

Miljöförvaltningen

Har nyligen gjort inspektion av förskolans kök och egenkontrollsystem.

17. Hur vi tar hänsyn till och fångar upp olika brukares behov och förväntningar i syfte att utveckla verksamheten.

På föräldratavlorna sitter en planeringskalendrar där pedagogerna skriver vad som skett i stort under dagen. Föräldrarna får dessutom en utförligare skriftlig information om vad barnen har gjort i t.ex. sina olika grupper, samma dag. Vi har utökat informationen till föräldrarna genom att de får vecko- eller månadsbrev, innehållande bl.a. vad som kommer att ske, den allra närmaste tiden. Det finns dokumentation över hela förskolan, så att både barn och föräldrar kan se vad barnen gjort. På varje avdelning finns datorer för barn och föräldrar. Där kan föräldrar och barn få se bildspel över barnens dagliga verksamhet. Det ger tillfälle för barn och föräldrar att reflektera över vad som hänt.

Under inskolningstiden läggs den oerhört viktiga grunden för att varje barn och förälder skall kunna känna sig trygga. Det sker bl.a. genom att vi har en tydlig dialog från allra första dagen, för att fånga upp föräldrar behov och förväntningar. Under inskolningens sista dagar bjuder jag in föräldrarna till ett uppföljningsmöte. Mitt syfte är att jag vill veta om föräldrarna tycker att vi har lagt upp invänjningen för barnet och föräldern på ett bra sätt och att de nu känner sig trygga med sitt barns pedagoger och förskola. Föräldrarnas första uppföljningssamtal, tillsammans med inskolningspedagogen, sker ca 1 månad efter invänjningsperiodens slut, för att både förälder och pedagog, i lugn ro, skall kunna diskutera hur det går för barnet. Föräldrarna har därefter samtal med sitt barns ansvarspedagog, minst en gång/termin. I de dagliga samtalen, när föräldrar lämnar och hämtar sina barn, är de allra viktigaste mötena för att på bästa sätt kunna se till barnens behov här och nu.

Tillsammans med föräldrar har vi fixarkvällar, gårdsfester, vernissage och drop in kaffe, eftersom detta gagnar brukardialogen.

Vi har föräldramöten där verksamhetsfrågor tas upp. Under de senaste åren har bl.a. värdegrunds- och genusfrågor diskuterats. På förskolan finns ett föräldraråd som träffas två gånger/termin. Där diskuterar jag och en pedagog olika verksamhetsfrågor tillsammans med föräldrar från varje avdelning. Innan förskolans verksamhetsplan slutgiltigt antas. Föräldrar, som önskar, får ett eget exemplar att läsa i lugn och ro, så att de kan komma med synpunkter på den. De synpunkter föräldrarna ger oss diskuterar vi på arbetsplatsmötet, för att se om vi kan skriva in dem i verksamhetsplanen.

Vi har en "Klagomål, synpunkt och förbättringsområdespärm". Synpunkter, förbättringar och klagomål positiva som negativa tar vi tillvara för att utveckla verksamheten. Frågorna tas upp direkt om de ej kan vänta till kommande arbetsplatsmöte. Föräldrarna får återkoppling på sina synpunkter.

Inför övergången från förskola till förskoleklass har vi utarbetat rutiner för hur förskolepedagogen, barnet, föräldern och förskoleklassens pedagog träffas. Detta för att underlätta övergången för barn och föräldrar.

18. När medarbetarna får kompetensutveckling och hur vi kommer fram till det.

Utefter resultaten av våra uppföljningar och utvärderingar ser vi inom vilket område vi behöver fortbildning. När det gäller vår samlade kompetens och kraven på vidareutveckling eller att några önskar lära sig mer inom olika områden, diskuterar jag det med medarbetarna på arbetsplatsmöten och under mina medarbetarsamtal. Önskan om kompetensutveckling kan lika gärna komma från en medarbetare. När vi skall fördjupa något eller börja arbeta inom något helt nytt område, pratar jag med medarbetarna vad som kan behövas vidareutvecklas och vad de anser. Förra året startade vi på bredare front ett genusarbete. En av pedagogerna fick handledarutbildning i genusarbete. Hon i sin tur delgav oss sina kunskaper på våra arbetsplatsmöten. På det sättet kommer det alla barn och pedagoger till godo. På det sättet ser jag till att vi säkerställer och utvecklar medarbetarnas och gruppens kompetens, genom att de får kontinuerlig fortbildning, så att vi bl.a. uppfyller våra åtaganden.

19. Förskolans tre främsta styrkor och möjligheter samt de tre största svagheter och hoten.

Förskolans styrka är att vi har utbildad personal med stort intresse för att fortsätta att utveckla verksamheten samt låg personalomsättning.

Förskolan har mycket bra lokaler och gård som ger goda möjligheter, att utföra ett gott arbete.

Vi har stora möjligheter i konkurrensen med andra förskolor genom att vi har arbetat mycket med kvalitetsutveckling och därmed fått ett mycket gott rykte i området. Vi marknadsför vår förskola, bl.a. genom att jag träffar föräldrar på Öppna förskolan och berättar om vår verksamhet. På Medborgarkontoret finns små häften som i korthet beskriver vår förskola. Vi har visningar 1 g/månad för de föräldrar som önskar komma och titta på ev. plats för sitt barn. Vi har en egen hemsida på webben, där vi informerar om vår verksamhet. På hemsidan kan föräldrar som önskar barnomsorgsplats skriva ut ansökningsblanketter, läsa om att de är välkomna till öppet hus med vernissage för att titta på förskolan och ställa sina frågor. För att tydliggöra varifrån vi kommer har alla som arbetar på förskolan arbetskläder med vår egen logotyp på.

Ett hot för förskolan kan vara att vi inte längre ingår i samma organisation som skolan. Det är nio år sedan förskolan fick en läroplan precis som skolan och den om något visar på att förskolan har en mycket stor betydelse i barnets livslånga lärande.

Ytterligare hot kan vara att vi får en för låg förskolepeng samt att det kan komma att behövas färre förskoleplatser samt konkurrens från andra förskolor i området.

Vi inte har några tillsvidareanställda män, enbart som vikarier, som vi skulle önska.

